

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

**Základní škola a Mateřská škola Tatenice
Tatenice 149, 561 31**

Školní rok 2024/2025

Garant programu: **Mgr. Michal Oblouk**, školní metodik prevence

Schválil: **Mgr. Martin Joza**, ředitel ZŠ a MŠ

Cílová skupina:

žáci 1. stupně ZŠ (6 – 11 let)	72 žáků
žáci 2. stupně ZŠ (11 – 15 let)	58 žáků

ÚVOD

Škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Zajišťuje aktivity spojené s prevencí rizikového chování. Nárůst různých forem rizikového chování se stává celospolečenským problémem. Mezi nejohroženější skupiny patří děti, které navštěvují základní školu, proto je důležité zahájit primární prevenci již od 1. ročníku a poskytnout žákům co nejvíce odpovídajících informací, naslouchat jejich problémům, otevřeně s nimi hovořit.

Školní preventivní program je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho žáci, pedagogický sbor, pracovníci školy, zákonní zástupci a odborníci. Je výsledkem zkoušení, upravování a nelze ho považovat za definitivní a neměnný.

ŠPP je závazný a na konci školního roku je vyhodnocen. Navazuje na školní preventivní programy minulých let, je aktualizován a přizpůsoben současnému stavu a potřebám školy.

ŠPP si klade za cíl vést žáky ke zdravému životnímu stylu, předcházet tak rizikovému chování, případně setkání s ním oddálit a naučit je rizikové situace nejen rozpoznávat, ale i řešit. Cílem prevence je předcházet projevům rizikového chování, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření. Dalším cílem je zvyšování odolnosti dětí a mládeže vůči rizikovému chování, především vést děti ke správným postojům vůči zátěžím a problémům. Svoji pozornost zaměřujeme na posílení kladného sebehodnocení, schopnosti samostatného rozhodování, asertivity žáků, u kterých se projevují náznaky nízké sebedůvěry a nerozhodnost.

Za koordinaci preventivních aktivit ve škole odpovídá školní metodik prevence, který se v rámci své činnosti podílí na přípravě školního preventivního programu a jeho realizaci. Úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní, třídními učiteli a ostatními pedagogy, s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi. Všichni vyučující se snaží vést žáky ke spolupráci a řešit případné problémy ve vzájemných vztazích jednak se žáky, ale také s jejich zákonnými zástupci.

Mezi sledované rizikové chování zařazujeme celou řadu výchovných problémů, poruch a poruch chování. Patří k nim:

- *agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií*
- *násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie*
 - *záškoláctví*
- *závislostní chování, užívání všech návykových látek (kouření, alkohol, psychotropní látky), netolismus, gambling*
 - *rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů*
 - *spektrum poruch příjmu potravy*
 - *negativní působení sekt*
 - *sexuální rizikové chování*
 - *delikvence, kriminalita*

ANALÝZA

V oblasti prevence rizikového chování se naše škola snaží pro své žáky vytvářet bezpečné a sociálně pozitivní klima. Vzhledem k celospolečenskému nárůstu rizikového chování je nezbytné zahájit již v mateřské škole a na prvním stupni základní školy primární prevenci. V uplynulém školním roce jsme řešili špatné plnění školních povinností, vyrušování, drzost a

vulgární vyjadřování u některých žáků na druhém stupni (důtka ředitele školy, důtky a napomenutí třídního učitele). Ve druhém pololetí jsme udělili 4 důtky ředitele školy (neomluvená absence, vapování ve třídě, nevhodné chování a používání mobilního telefonu ve škole). 2 žáci (8. a 9. r.) měli snížený stupeň z chování za opakované porušování školního řádu (používání mobilního telefonu ve škole, nevhodné chování se sexuálním podtextem ve škole a v areálu školy, nevhodné chování ke spolužačkám). Všichni pracovníci se v rámci svých možností snaží monitorovat nežádoucí chování u žáků v rizikových prostorách školy (šatny, WC, chodby). Pedagogičtí pracovníci mapují a monitorují situaci v jednotlivých třídách (rozhovory se žáky).

Všeobecným negativním jevem, který se objevuje i na naší škole, je nesoudržnost kolektivů a vyčleňování jednotlivců, nerespektování autorit, neplnění školních povinností, zvyšující se agresivita a používání vulgarismů mezi žáky. Tyto jevy je nutné eliminovat, neboť mohou vést zejména ke zhoršení prospěchu a narušení vztahů v třídním kolektivu. Jejich ignorování by mohlo vést k rizikovému chování. Cílem školního preventivního programu je snaha takovému chování předcházet a minimalizovat je.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Tatenice**

Adresa: Tatenice 149, 561 31

Právní forma: příspěvková organizace od roku 2003

Zřizovatel: OÚ Tatenice

IČO: 70985987

Přidružené části: ZŠ, MŠ, ŠD, ŠJ, ŠJ - výdejna

E-mail: skola@zs.tatenice.cz

Www stránky: <https://www.zsmstatenice.cz/>

Ředitel školy: Mgr. Martin Joza

Zástupkyně ředitele: Mgr. Radomíra Divíšková

Výchovná poradkyně: PhDr. Jana Žáková

Školní metodik prevence: Mgr. Michal Oblouk

Počet zaměstnanců: 32, z toho 15 učitelů ZŠ, 2 vychovatelky, 4 učitelky MŠ, 4 asistentky pedagoga

Externí zaměstnanci: speciální pedagožka, účetní

STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Naše škola je úplná základní škola s devíti ročníky (desíti třídami). Součástí školy je mateřská škola, která sídlí v nedaleké budově, školní družina (2 oddělení) a školní jídelna.

Počty žáků v jednotlivých třídách - 1. ročník 19 žáků, 2. ročník (A) 13 žáků, 2. ročník (B) 11 žáků, 3. ročník 14 žáků, 4. ročník 7 žáků, 5. ročník 8 žáků, 6. ročník 18 žáků, 7. ročník 11 žáků, 8. ročník 11 žáků, 9. ročník 18 žáků. Školu navštěvují žáci místní a žáci dojíždějící z obcí Krasíkov, Strážná, Cotkytle, Janoušov, Lubník, Třebařov, Albrechtice, Hoštejn a Lanškroun. Škola má celkem 130 žáků, z toho je 57 dojíždějících. 2 žáci (2. a 3. ročník) mají dvojí občanství. 5 žáků (2., 3., 5. a 9. ročník) jsou státní občané Ukrajiny. Začátek a konec vyučování se škola snaží přizpůsobovat autobusovým spojům.

Mateřskou školu navštěvuje 42 dětí, z toho je 15 dojíždějících z obcí Krasíkov, Třebařov, Lubník, Cotkytle, Líšnice a Sloupnice.

Škola je moderně vybavená, ve třídách jsou dataprojektory (popř. interaktivní tabule), dále zmodernizovaná učebna výpočetní techniky, učebna polytechnické výchovy a kuchyňka. Škola využívá tělocvičnu obce, která navazuje na budovu školy. U školy je nové multifunkční hřiště, workoutové – parkurové hřiště, venkovní učebna, nádvoří s průlezkami a přístřeškem pro jízdní kola, škola využívá i hřiště TJ Sokol. Autobusová zastávka se nachází před školou, bezpečnost je zajištěna osvětleným přechodem pro chodce.

Při tvorbě Školní preventivní strategie vychází škola z těchto dokumentů:

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb.

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT – 22294/2013-1

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28

Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j. 14423/99-22

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j. 10194/2002–14

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j. 25884/2003-24

Zákon č.359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 21149/2016.

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027

Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže Pardubického kraje 2020 – 2028

Preventivní strategie spočívá:

- v poskytování informací výše zmíněným skupinám o problematice prevence rizikových forem chování a nabízení možností, jak tyto informace zapojit do vlastní realizace
- ve výchově ke zdravému životnímu stylu, uvědomění si zodpovědnosti za své zdraví a životní prostředí

- ve vytváření životních postojů a žebříčku hodnot s důrazem na život bez návykových látek, násilného, diskriminačního a xenofobního chování
- v minimalizaci výskytu rizikových forem chování
- v rozvoji sociálních kompetencí, posilování odolnosti vůči stresu
- v nabízení účasti všem žákům na školních i mimoškolních aktivitách
- ve vedení žáků ke spoluodpovědnosti za kulturu soužití třídy

Cíle ŠPP

Dlouhodobé cíle

Žáci

- osvojovat si poznatky z oblasti zdravého životního stylu a prevence
- prohlubovat právní vědomí /předpisy, zákony/
- posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí
- řešit problémy nenásilnou formou
- zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými
- aktivně a smysluplně využívat volný čas
- být zodpovědný za vlastní chování a způsob života
- rozvíjet sociální kompetence a osvojit si pozitivní sociální chování
- osvojovat si normy mezilidských vztahů
- respektovat odlišnosti a být tolerantní

Pedagogové

- rozvíjet spolupráci mezi učiteli
- vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu
- snažit se o větší zapojení zákonných zástupců do dění školy a prohloubit spolupráci s nimi
- podchyťovat skryté projevy rizikového chování
- soustavně pracovat s dětmi v hodinách a na školních akcích

Zákonní zástupci

- zlepšit komunikaci mezi zákonnými zástupci a školou
- snažit se zvýšit účast zákonných zástupců na školních akcích

Střednědobé cíle – pedagogové

- využívat externích služeb
- nadále zlepšovat klima tříd a školy
- týmově spolupracovat s problémovými žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Krátkodobé cíle

Žáci

- podporovat zdraví prospěšné aktivity
- využívat volnočasových aktivit poskytovaných školou, zapojit se do akcí a projektů školy
- získávat pravdivé a přiměřené informace o zneužívání návykových látek
- orientovat se v sociálních vztazích
- být odpovědný za své chování a uvědomit si důsledky svého jednání
- dbát na dodržování školního řádu
- spoluvytvářet přátelskou atmosféru ve třídě

Pedagogové

- působit na zákonné zástupce žáků, v případě potřeby a zájmu poskytovat materiály a informace k problematice rizikového chování
- postihovat dle sankčního řádu přestupky proti školnímu řádu
- vykonávat důsledně dohled nad žáky ve všech prostorách školy
- cíleně zařazovat témata prevence do výuky (zejm. prvouka, výchova ke zdraví, občanská výchova) a do celého výchovně vzdělávacího procesu na naší škole v průběhu celé školní docházky
- vyhledávat a řešit případy šikany ve spolupráci s vedením školy a zákonnými zástupci
- věnovat pozornost žákům s vývojovými poruchami učení
- poskytovat individuální péči potřebným žákům
- získávat žáky pro volnočasové aktivity na škole
- podílet se na přípravě a realizaci akcí a projektů
- mapovat klima školy, názory pedagogů, žáků, zákonných zástupců
- využívat třídnické hodiny k práci s kolektivem (stmelování, řešení problémů)
- týmově řešit aktuální problémové situace

Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, žákem a zákonnými zástupci, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek a smysluplné využívání volného času. Zvýšená pozornost je věnována dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem ze sociálně slabých rodin. Stále hledáme efektivní cesty vedoucí ke zkvalitnění vlivu na naše žáky. Snažíme se, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Úkoly školního metodika prevence

Školní metodik prevence vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

- tvorba a realizace preventivního programu školy a školního programu proti šikanování
- koordinace a podíl na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami,

prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování

- *koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence a metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování*
- *koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy*
- *monitoring žáků s poruchami chování a problémových žáků*
- *koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu*
- *zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy*
- *účast na vzdělávacích akcích (preference seminářů s akreditací MŠMT)*
- *koordinuje integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními*
- *spolupracuje s vedením školy, školskou radou, výchovnou poradkyní a třídními učiteli při řešení problémů*
- *seznamovat pedagogický sbor se situací v oblasti prevence, dát k dispozici dostupný materiál*
- *vést evidenci rizikového chování na škole*
- *účastnit se schůzek metodiků, besed, seminářů týkajících se problematiky rizikového chování - získávání nových odborných informací a zkušeností*
- *prezentace výsledků preventivní práce školy*
- *vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce a jednotliví odborníci)*
- *vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště*
- *příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními*

Úkoly výchovné poradkyně

Výchovný poradce vykonává činnosti poradenské, koordinační, informační a metodické. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci.

- *kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků*
- *poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků*
- *vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky*
- *zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb*

- spolupráce s třídními učiteli, ostatními pedagogy a metodikem prevence, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy
- zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích, úřadech práce a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek
- příprava podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením ve škole
- zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence
- metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
- předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy
- poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření

Úkoly třídního učitele a ostatních vyučujících

- komunikovat s metodikem prevence a výchovnou poradkyní
- sledovat využití volného času žáků
- nabízet činnost v zájmových kroužcích
- monitorovat rizikové prostředí žáků
- individuálně přistupovat k problémovým žákům
- spolupracovat se zákonnými zástupci
- důsledně postihovat šikanu, vandalismus, brutalitu a ostatní projevy rizikového chování
- působit na žáky ve smyslu boje proti rasismu, netoleranci a xenofobii prostřednictvím vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů
- sledovat docházku žáků
- aktivně napomáhat při realizaci ŠPP

Kompetence žáků

1. – 3. ročník

- dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním návykových látek, zneužíváním léků
- znají jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- znají hodnotu zdraví a nevýhody špatného zdravotního stavu
- ví, jak udržovat zdraví

3. – 5. ročník

- znají činnosti, které jsou vhodné z hlediska zdraví zařadit do denního režimu, osvojují si zdravý životní styl
- znají zdravotní a sociální rizika návykových látek
- umí pojmenovat základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví, na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje nebo poškozují jejich práva
- ví o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých (šikana, násilí), je protiprávní
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

6. – 9. ročník

- znají význam harmonických mezilidských vztahů pro zdravý životní styl a zdraví
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- znají a uplatňují vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, spory řeší nenásilným způsobem
- znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- umí spolupracovat ve skupině a přebírat zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva
- znají činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů
- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy
- umí zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- umí vysvětlit své konkrétní postoje a chování z pohledu zdraví
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- ví, že zneužívání dětí je trestné
- umí diskutovat o rizicích zneužívání návykových látek, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji dovedou využít
- bezpečně zvládají účelné modely chování v krizových situacích a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokážou komunikovat se specializovanými službami
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii a umí o nich diskutovat

Jak naplňujeme kompetence žáků

- spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržování pravidel
- vedeme žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskusi, k pomoci druhému
- nabízíme řešení problémů s výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců
- připravujeme výstavy a vystoupení žáků pro děti z mateřských škol, pro důchodce, pro zákonné zástupce, pro spolužáky a pro obyvatele Tatenice a okolních obcí
- jednání se zákonnými zástupci vedeme na triádách, telefonicky, prostřednictvím e-mailu nebo kdykoli podle potřeb zákonných zástupců
- spolupracujeme s MŠ Tatenice, Obecním úřadem Tatenice a školskou radou

- zveme zákonné zástupce na akce školy
- učíme žáky pracovat ve skupinách
- budujeme pozitivní školní a třídní klima, vytváříme společně pravidla vzájemného soužití (třídní pravidla)
- zařazujeme projekty do výuky žáků
- podporujeme integraci žáků se speciálními potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- monitorujeme sociální vztahy ve třídě, chování žáků a včas přijímáme účinná opatření
- seznamujeme žáky a zákonné zástupce se školním řádem
- respektujeme individuality ve školním a třídním kolektivu
- využíváme pomoci a zkušeností odborníků (PPP a SPC Ústí nad Orlicí, Městský úřad Lanškroun, Městská policie Lanškroun)
- kázeňské přestupky řešíme individuálně
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní) jako protipól nežádoucím formám rizikového chování
- vždy jsme připraveni podat žákům pomocnou ruku
- dbáme na bezpečnost práce dětí, vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků
- vedeme žáky k samostatnosti
- organizujeme exkurze na různá pracoviště

Metody práce

Školní preventivní program bere zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Důležité je vést pedagogické pracovníky ke spolupráci a ke konzultaci případných problémů s výchovnou poradkyní a školním metodikem prevence.

V rámci výuky využíváme osvědčené metody:

- *výklad (poskytnutí informací)*
- *samostatná práce (slohové práce, referáty, výtvarné práce, informace z tisku a z internetu, plakáty)*
- *besedy, diskuse*
- *sociální hry (hraní rolí, obhajoba určitého názoru)*
- *skupinová práce*
- *projekty*
- *exkurze*
- *individuální přístup k žákům*
- *konzultace učitelů*
- *aktivizační metody (umění odmítnout návykové látky, asertivní chování, rozpoznávání rizikového chování, řešení modelových situací)*
- *účast v soutěžích*
- *triády (vztahy ve třídě)*
- *pedagogické rady a provozní porady (analýza situace ve třídách)*

Spolupráce se zákonnými zástupci

Škola spolupracuje s obcí, podílí se na různých akcích a vystoupeních pro veřejnost, na které jsou zváni i zákonní zástupci. Jsou to např. Rozsvěcení vánočního stromu, Vánoční výstava a dílničky, Čarodějnice, Den matek, různá vystoupení pro občany a důchodce v Tatenici i v okolních obcích.

Zákonní zástupci jsou informováni o situaci ve škole a o možnostech případné pomoci prostřednictvím třídních učitelů na triádách nebo v konzultačních hodinách, mohou využít konzultační hodiny výchovné poradkyně a školního metodika prevence. Informace mohou získat rovněž na webových stránkách školy nebo prostřednictvím elektronické žákovské knížky. V případě potřeby (výskytu nějakého problému) jsou zákonní zástupci zváni do školy telefonickou výzvou, prostřednictvím e-mailu nebo doporučeným dopisem.

Spolupráce s odborníky a organizacemi

PPP a SPC Ústí nad Orlicí, Policie ČR, Městská policie Lanškroun, Městský úřad Lanškroun, Úřad práce Ústí nad Orlicí, Oblastní charita Ústí nad Orlicí, pobočka Lanškroun – Šance pro rodinu

Informace pro žáky

Žáci jsou informováni o dění ve škole prostřednictvím vyučujících, elektronické žákovské knížky, mohou získávat informace na internetu. Na webových stránkách školy jsou uvedeny kontakty na pedagogy i nepedagogické pracovníky. Na nástěnce výchovné poradkyně a školního metodika prevence jsou uvedena důležitá telefonní čísla (sociální síť) – Linka důvěry, Linka bezpečí, Bílý kruh bezpečí, Anabell, Laxus, Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím. Mohou využívat konzultační hodiny třídních učitelů, výchovné poradkyně a školního metodika prevence. Na staré budově ZŠ je zřízena schránka důvěry. Mohou ji využívat všichni žáci naší školy, pokud mají jakýkoliv problém nebo si s něčím neví rady. Zatím ji žádný z žáků nevyužil. Jediný, kdo má do schránky přístup, je školní metodik prevence. Každý den schránku kontroluje. Případné podněty by řešil ve spolupráci s výchovnou poradkyní a informoval vedení školy. Konkrétní postup řešení podnětu by se odvíjel od jeho závažnosti. S výsledkem řešení by žáky seznámil školní metodik prevence nebo výchovná poradkyně.

Řešení přestupků

Řešení přestupků je stanoveno ve školním řádu. Školní řád zakazuje v prostorách školy a v jejím nejbližším okolí vnášení, prodej, podávání či užívání návykových látek a takových látek, které napodobují tvar a vzhled návykových látek anebo evokují jejich chuť. Návykovou látkou se rozumí alkohol, tabák, omamné a psychotropní látky a jiné látky s psychoaktivními účinky, jejichž užívání může vést nebo se podílet na vzniku a rozvoji duševních poruch a poruch chování. Žák nesmí přinášet do školy nebo na školní akce věci nebezpečné (chemikálie, výbušniny), stejně jako jakékoliv nože či zbraně, včetně jejich maket. Žákovi je zakázáno používat v době pobytu ve škole (školní družině) do ukončení výuky dle rozvrhu třídy nebo do odchodu ze školní družiny, tedy i během přestávek,

mobilní telefony, tablety a jiná elektronická zařízení sloužící k připojení na internet, s výjimkou činností ve vyučovací hodině řízených konkrétním učitelem dané vyučovací hodiny. Žákům je přísně zakázáno pořizovat ve škole fotografie, videa a zvukové nahrávky. Pokud takové zařízení žák do školy přinese, musí ho mít vypnuté a uložené v tašce po celou dobu pobytu ve škole. Žákovi, který bude přistižen, že tento zákaz porušil, bude toto zařízení odebráno a uloženo u ředitele školy. Vraceno bude pouze zákonnému zástupci, který si jej bude moci vyzvednout u ředitele školy nebo zástupkyně ředitele školy. Při akcích organizovaných školou mimo objekt školy určuje pravidla spojená s využitím zařízení sloužící k výše uvedeným účelům vždy vedoucí akce. Škola si vyhrazuje právo přijmout omezující opatření při využívání těchto elektronických zařízení za účelem předcházení rizikovým situacím a zajištění maximální bezpečnosti žáků, kteří se akce účastní. Pokud bude mít žák potřebu nutné komunikace se zákonnými zástupci pomocí těchto zařízení, bude mu to umožněno následujícím způsobem: žák o této situaci informuje TU nebo pedagogický dohled, kteří mu tuto komunikaci umožní.

Porušení těchto nařízení bude trestáno dle jeho závažnosti kázeňským opatřením (NTU, DTU, DŘŠ, snížená známka z chování). Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou žáci i zákonní zástupci seznámeni na začátku školního roku.

V případě závažného porušení školního řádu bude postupováno takto:

- individuální rozhovor se žákem, případně svědky, podle zjištěných informací pak spolupráce se zákonnými zástupci
- v případě nezájmu zákonných zástupců uvědomění sociálního odboru
- případné oznámení věci policii (ohlašovací povinnost dle zákona č. 112/1998 Sb.)

Řešení šikany a dalšího rizikového chování

Školní program proti šikanování – součást Školního preventivního programu

Krizový plán – součást Školního preventivního programu

Užší realizační tým

Ředitel školy – Mgr. Martin Joza

Zástupkyně ředitele – Mgr. Radomíra Divišková

Zástupkyně 1. stupně - Mgr. Jana Kristková

Zástupkyně 2. stupně – PhDr. Jana Žáková

Zástupkyně družiny - Helena Křivohlávková

Zástupkyně mateřské školy – Bc. Tereza Jelínková

Metodik prevence - Mgr. Michal Oblouk

Výchovná poradkyně - PhDr. Jana Žáková

Specifická primární prevence

Nepřavidelně a dle nabídek probíhají v naší škole aktivity a programy, které jsou zaměřeny na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků, především na šikanu a kyberšikanu, závislostní chování a na prevenci úrazů. Tradičními akcemi jsou Právo pro každého a Hrou proti AIDS. Žádné akce nejsou součástí našeho ŠVP.

Vědomostní soutěž **Právo pro každého** pořádá město Lanškroun prostřednictvím pracovní skupiny prevence kriminality. Jedná se o program zaměřený na oblast primární prevence. Naše škola se účastní již devět let. Lektorky, kterými jsou kurátorka pro děti a mládež odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Lanškroun a strážnice Městské policie Lanškroun, seznamují žáky 8. ročníku formou besed z oblastí trestního, přestupkového, obchodního, rodinného a občanského práva s různými životními situacemi a problémy rizikových skupin. Následuje školní kolo soutěže – test. Vítězný tým se v Lanškrouně zúčastní okresního kola soutěže, v případě výhry postupuje do krajského kola soutěže. V letech 2020 – 2023 soutěž neproběhla (především z důvodu pandemie Covid-19). Na jaře 2024 se naši žáci zúčastnili školního kola soutěže.

Vzdělávací akce **Hrou proti AIDS** se účastníme s žáky 8. a 9. ročníku jednou za dva roky na Střední zdravotnické škole v Ústí nad Orlicí. Na pěti stanovištích se dozví zajímavé a důležité informace týkající se pohlavních chorob, sexuálního života a zdravého životního stylu. V prosinci 2024 bychom se měli zúčastnit.

Každý školní rok probíhá na naší škole několik projektů, které jsou součástí našeho ŠVP. Na 1. stupni se jedná o Zdravé zuby, Normální je nekouřit a Kurz mladého cyklisty, na 2. stupni projekt Kouření a já a HOBIT (hodina biologie pro život).

Nespecifická primární prevence – zájmové kroužky

Škola a pedagogičtí pracovníci zajišťují pro žáky rozsáhlou nabídku volnočasových aktivit, zprostředkovávají i nabídky jiných subjektů. Zájmové kroužky na škole pracují pod Domem dětí a mládeže DAMIÁN v Lanškrouně. Zájemce o kroužek vyplní přihlášku a zaplatí zápisné, které činí 500 Kč na celý školní rok (150 Kč bude hrazeno z rozpočtu obce).

Nabídka kroužků:

Historicko-turistický kroužek

Klub šikovných dětí

Hra na zobcovou flétnu

Logopedické hrátky

Robotika

Keramický kroužek

Žáci navštěvují také Hasičský kroužek, sportovní oddíly TJ Sokol, kroužky při DDM Lanškroun, ZUŠ a sportovní oddíly v okolí. Pro zájemce je ve škole organizována výuka náboženství. Pro žáky 1. stupně je ve škole zřízena školní družina.

Nespecifická primární prevence – školní akce

Pedagogičtí pracovníci se v rámci možností a dle nabídky zúčastní různých seminářů a školení. Pedagogičtí pracovníci organizují pro žáky různé exkurze, výlety, projektové dny. Zde mají žáci i pedagogové větší prostor ke stmelování kolektivu, vzájemné poznávání, působení a ovlivňování k vedení zdravého způsobu života bez závislostí a negativních jevů.

Z plánovaných akcí jsou to například:

Návštěvy kulturních a vzdělávacích představení

Halloween

Hrou proti AIDS

Mikuláš

*Mikulášská besídka
Rozsvěcení vánočního stromu
Vánoční výstavka a dílničky
Vánoční koncert
Čarodějnice
Den matek
Den zdraví
Školní výlety
Sportovní turnaje a soutěže
Lyžařský výcvik
Sportovní den
Exkurze
Besedy
Projekty*

Evidence preventivních aktivit

**Systém evidence preventivních aktivit
Deník metodika prevence**

Evaluace preventivních aktivit

Jednotlivé preventivní aktivity probíhají dle nabídek, tedy nepravidelně. Během školního roku dostávají školní metodik prevence a výchovná poradkyně nabídky programů primární prevence. Společně potom rozhodují, které programy pro naši školu objednat. V posledních letech jsme se zaměřovali hlavně na problematiku šikany a kyberšikany, nebezpečí internetu, závislostní chování, kriminalitu mládeže, prevenci úrazů a zdravý životní styl. V loňském školním roce jsme uspořádali adaptační projekt Držíme spolu.

Ke zpětné (auto)evaluaci a reflexi programů, které byly v daném školním roce realizovány, slouží modul Výkaz v On-line systému evidence preventivních aktivit - <https://www.preventivni-aktivity.cz/index.php>. Evaluace preventivních aktivit probíhá i na čtvrtletních poradách pedagogického sboru. Vyučující, kteří se preventivních aktivit účastní, píšou krátké zhodnocení. Proběhlé preventivní aktivity hodnotí i žáci pomocí jednoduchých dotazníků. Školní metodik prevence, výchovná poradkyně a třídní učitelé následně diskutují o preventivních aktivitách v hodinách občanské výchovy, výchovy ke zdraví, popř. v třídnických hodinách.

Kontakty

Kontakty ZŠ

Tel.: [465 381 232](tel:465381232) - pevná linka školy

Tel.: [770 128 051](tel:770128051) - ředitel

Tel.: [770 128 089](tel:770128089) - zástupkyně ZŠ

Tel.: [770 131 243](tel:770131243), [770 121 872](tel:770121872), [770 121 873](tel:770121873) - učitelé I. st.
Tel.: [770 121 870](tel:770121870), [770 121 871](tel:770121871) - učitelé II. st.
Tel.: [770 128 052](tel:770128052) - výchovná poradkyně
Tel.: [770 131 334](tel:770131334) - metodik prevence
Tel.: [770 131 264](tel:770131264), [773 754 798](tel:773754798) - školní družina 1,2
Tel.: [602 409 837](tel:602409837) - školní jídelna
Tel.: [727 865 666](tel:727865666) – školník
Mgr. Iveta Mutlová, DiS. – *speciální pedagožka* +420 739 929 098
Školní metodik prevence - oblomi@zs.tatenice.cz
Výchovná poradkyně - zakoja@zs.tatenice.cz
Speciální pedagožka – mutliv@zs.tatenice.cz
Ředitel školy – skola@zs.tatenice.cz
Zástupkyně ředitele – divira@zs.tatenice.cz

Kontakty MŠ

Tel.: [723 701 286](tel:723701286) - zástupkyně MŠ
Tel.: [465 381 224](tel:465381224) - společný telefon do MŠ
Tel.: [606 981 767](tel:606981767) - mladší oddělení
Tel.: [723 701 286](tel:723701286) - starší oddělení
E-mail: msml@zs.tatenice.cz - mladší oddělení
E-mail: msst@zs.tatenice.cz - starší oddělení

SOCIÁLNÍ SÍŤ – KONTAKTY

viz příloha

zpracoval
Mgr. Michal Oblouk, školní metodik prevence